

5.2 Kalbos dalys

Jungtukas – nesavarankiška nekaitoma kalbos dalis, kuri sakinyje jungia kitus žodžius, jų junginius ar sudėtinio sakinio dėmenis ir kartu rodo jų ryšio pobūdį.

Skirstomi į:

SUJUNGIAMUOSIUS

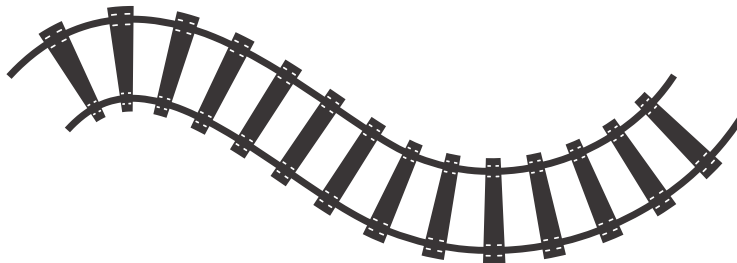
o, bei, ir tik, tačiau, bet, arba, todėl, tad, nei, ar...

Jungia savarankiškuosius dėmenis sudedamuoju, priešpriešiniu, skiriamuoju ir aiškinamuoju ryšiu.

PRIJUNGIAMUOSIUS

kad, jog, kol, nes, kadangi, kuris, kuri, kur, jog...

Jungia priklausomus sakinius, kurie atsako į sakinio dalies klausimą.

1. Pasirinkite tris sujungiamuosius jungtukus ir su jais sugalvokite po sakinį.

1. _____

2. _____

3. _____

2. Pasirinkite tris prijungiamuosius jungtukus ir su jais sugalvokite po sakinį.

1. _____

2. _____

3. _____

5.2 Kalbos dalys

3. Raskite sujungiamuosius ir prijungiamuosius jungtukus. Sujungiamuosius nuspalvinkite geltona spalva, prijungiamuosius – mėlyna.

1. Šiandien turguje nusipirkau morkų ir kopūstų, virsiu sriubą pagal močiutės receptą.
2. Miegojau labai kietai, negirdėjau nei rytinio šiukšliavežės burzgimo, nei kaimynų kivirčo dėl ne vietoje pastatyto automobilio.
3. Brolis sakė, kad į išvyką turiu apsiauti tuos batus, kurie man patogiausi, nes daug vaikščiosime.
4. Netikėtai paaiškėjo, jog negalėsiu dalyvauti savo draugės Agotos gimtadienyje, kadangi mūsų skrydį į Lietuvą perkėlė į rytojaus pavakarę.
5. Arba tu padėk man surinkti nukritusius obuolius, arba eik namo ir padaryk mums visiems arbatos.
6. Mūsų mokytoja yra griežta ir reikli, bet labai geros širdies ir visada linkusi mums padėti.
7. Tas, kuris atsakys į visus klausimus, turės galimybę laimėti kelionę į Nidą.
8. Vilniuje aplankėme Bernardinų sodą, Užupį bei Aušros Vartus.
9. Mano močiutė pasakojo, kad, kai buvo jauna, labai dažnai eidavo į kaimo šokius, kur ir susipažino su mano seneliu.
10. Krokuvoje žadame aplankyti žydų muziejų arba senąją sinagogą.

4. Įsivaizduokite, jog sulaukėte skambučio iš leidyklos „Briedis“. Jūsų paprašė sukurti plakatą, kuriame kūrybiškai pristatytumėte vieną kalbos dalį – jungtuką.

